

University of Groningen

Evolution of enantioselectivity

Boersma, Ykelien Lolkje

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2007

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Boersma, Y. L. (2007). *Evolution of enantioselectivity: selection of improved hydrolase variants*. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

DANKWOORD

Op 20 januari 2003, alweer vier jaar geleden, stapte ik op de negende uit de lift voor een sollicitatiegesprek als AiO bij de afdeling Farmaceutische Biologie. Na afloop werd ik door Melloney rondgeleid over de afdeling, waar ik mezelf eigenlijk al zag werken. Twee dagen later hoorde ik dat ik mocht komen. Toch bleef ik twijfelen: kon ik dit wel? Mijn Heit vond: *Het is niet nodig te hopen om te ondernemen, noch te slagen om te volharden*. Ik ben hem dankbaar voor dat motto. Ik heb ondernomen, ik heb volhard, en dat laatste hoefde ik gelukkig niet alleen te doen! Handig dus dat er in het boekje altijd nog het allerbelangrijkste laatste hoofdstuk is, het hoofdstuk dat als eerste gelezen wordt en wat misschien wel het moeilijkste is om te schrijven (want: vergeet ik niemand?): Het Dankwoord.

Wim, op 22 januari belde je om te zeggen dat ik als AiO op jouw afdeling aan de slag mocht. Met heel veel enthousiasme heb ik aan de Little Lipase gewerkt, hoewel dat ook wel opgevat werd als ongeduld... Ik wil je bedanken voor de mogelijkheid om mijn enthousiasme te kunnen botvieren op LipA en vooral ook voor de vrijheid om mijn eigen onderzoek te plannen en uitvoeren.

I would like to thank the members of the reading committee, Prof. Dijkstra, Prof. Jaeger, and Prof. Verpoorte for critically reading the manuscript.

Het project EvoCatal waar ik op ging werken was een EU-project. I would like to thank all partners from Germany, France and The Netherlands for fruitful discussions and contributions leading to results shown in this thesis. Tjaard, jou wil ik in het bijzonder bedanken voor de plezierige samenwerking. Je leerde me vooral voorzichtig te formuleren. Bedankt voor de figuren die dit boekje mooier maken!

Lieve Melloney, je liet een geweldige basis achter voor mijn onderzoek. Toen ik begon, wist ik nog weinig van moleculaire biologie, maar jij hielp me om die achterstand in te halen. Helaas stonden we te kort samen op het lab; of, zoals we nu zeggen: als we nog één jaar extra samen op het lab hadden gestaan, hadden we er nog wel drie artikelen uitgehaald... Ondanks dat je niet meer op de plek naast me in het lab stond, was je nog steeds betrokken bij alles wat ik deed. Ik kan je niet genoeg bedanken voor alle hulp, overleg, suggesties en vooral ook het kritisch doorlezen van alle manuscripten. Het was een eer jouw werk voort te zetten!

Little Lipase, uiteraard moet ik ook jou bedanken. Zonder jou geen boekje! Je had het soms zwaar in 957, opboksen tegen het TRAIL homotrimeer... Maar je hebt je kranig geweed als (bijna) TRAIL monomeer (althans qua grootte)! DAViD, je was een welkome verrassing in een groeiselectie die ik niet heel erg leuk vond, dankjewel!

Rein, zittend op het hoekje van je bureau met een kop koffie en even praten was een goed begin van de dag. Bedankt voor je hulp bij de GC, maar met name ook bij de HPLC (waar ik een hekel aan had!) en het runnen van samples!

Lab, de beurt is aan jullie. Janita, Oliver, PapaRon, Sieb, Freeke, Torsten, Albert, Elfahmi, Mattijs, Remco, Anna-Margaretha, Oktavia, Mohammed, Charles, Linda, Mariette, Johanna, Michiel, Luis, Marieke, Almer, Robbert, Gudrun, Carlos, Mags, Lidia, Geeske, Mariana, Ilse, Vinod, Jean-Yves, RoDo, Helga, Asia, Agata, Pol, Evelina, Jan Maarten, Gerrit: thank you (as the majority of you is foreign, I will adjust) for your help, your advice,

but most of all for all the fun we had in the lab! Sieb, bedankt dat ik altijd ‘stiekem’ flessen en erlenmeyers van je mocht pakken, maar vooral bedankt voor alle media en buffers die je altijd maakt, het maakt het werk zoveel gemakkelijker! Linda, o captain my captain. Samen op congres naar het Verre Duitsland vorig jaar was een Ervaring, bedankt voor alle gezelligheid! Veel succes in Delft, ik hoop dat Groep Otten Groep Boersma zal verslaan in grootte! Gerrit, het was goed dat er weer een ‘enzym-man’ op het lab kwam. Bedankt voor alle adviezen en goede gesprekken! Lidia, je deed veel voor het lab, wat ik zeer gewaardeerd heb. Bedankt voor al je praktische tips! Asia, we started at the lab around the same time. I hope your experiments will work out well and I wish you all the best!

Luís, you are The Heir, which by the way should make a great movie title I think. Anyway, you started at a time when I was really stressed, I am sorry for giving you a hard time by being a tough cookie (without capital C of course). I think our work relationship has changed for the better, and I will always be available as the Little Lipase Consultant (I was told a consultant is paid better than a personal assistant). I hope you will find The Mutant with an *ee* of more than 99%!

Misschien triest maar toch waar: ik woonde vooral op 957 in plaats van in de Hamburgerstraat de afgelopen vier jaar. Daarom wil ik heel graag mijn kamergenoten bedanken voor alle gezelligheid. My dear Mags, you left pretty soon after I moved to 957. Was it coincidence...? Anyway, I would like to thank you for your wisdom and wit, but most of all for bestowing on me your Irish accent. At least I can get away as a native speaker nowadays! Almer (Sloot), ik verhuisde naar Mags’ plek achter jou en ik vraag me nu af of dat eigenlijk iets uitgemaakt heeft...? Hoe dan ook, het ‘half-zes-benen-in-de-vensterbank-Senseo-moment’ (vanaf nu een woord) was een goed moment van de dag. We probeerden altijd Hoogwaardige Gesprekken te voeren, hoewel we uiteindelijk nooit besloten hebben wie de beste Nederlandse schrijver van de 20^e eeuw was. Dankjewel voor al je wetenschappelijke inzichten en adviezen, niemand heeft zo’n kennis als jij! Robbert, Bohtjo (dit moet voor het nageslacht natuurlijk), minnaar... Het wordt lastig hier nog overheen te gaan! Jij bekeek dingen sceptischer dan ik, wat maakte dat het erg prettig was met je te overleggen. We hebben vooral de laatste tijd veel serieuze gesprekken gevoerd over Little Lipase die bindingsangst had aan welke kolom dan ook. Ik hoop dat we nog een manier vinden om Little Lipase hier overheen te helpen! Maar, mede namens Little Lipase, ontzettend bedankt voor al je hulp! Carlos, my Cookie, mi Galleta. What can I say? Ça va? It was so nice having Skype sessions while other conversations were going on in the office, but also to look up and start choking. Thanks for being peculiar (yes, you too)! Sadness... Despair... I will miss you! While talking about Carlos: Ulrike, thanks very much for your attempt in designing the cover of the thesis! Gudrun, take care of the boys, and I think you have the potential to be a good Mini-Me, just improve a bit on the evil part!

Ook belangrijk: de leden van Groep Boersma ofwel de studenten. Lotte, Paula (Jut of Jul?), Jurre, Wu, Margriet (Bloem), Remko (Mike) en Riaaz: bedankt voor jullie hulp, inzet, en enthousiasme! Zonder jullie was dit proefschrift minder dik geweest!

Uli, jij uiteraard ook bedankt. Waarvoor? Bovenal voor de YBASUD! Helaas werkte het niet zoals we wilden, als in dat het meteen uit elkaar viel, maar het idee was leuk. Dank voor de borrels en de Spaans en de gezelligheid!

Mijn Mannen mogen in dit rijtje niet ontbreken. Charles, Almer, Mattijs: ik heb jullie op mijn laatste werkdag een pre-dankwoord gestuurd, jullie waren Heel Belangrijk en ik geloof niet dat ik hier nog overheen kom. Mattijs, we hadden altijd goede, persoonlijke gesprekken samen, dankjewel daarvoor. Oogcontact was veelzeggend! Het was een eer om bij jou te paranimfen. Charles, samen een zaterdagmiddag-witbiertje, na een uitgebreide shopactie bijvoorbeeld, fijn! Tenks voor alle klets, gezelligheid en ook de peptalks! Lieve Almer, allereerst natuurlijk bedankt voor de geuzennaam, het leek me verstandig Evil-Lien maar gewoon te adopteren. Inmiddels ben ik stiekem een beetje trots op die naam! Uiteraard ben ik ook blij met de werkervaring die ik opgedaan heb als jouw PA/PC (kan ik dat eigenlijk gewoon op mijn CV zetten?), en ook met alle vergeten PA-dagen die je briljant goedgemaakt hebt met het Toetjesrestaurant. Bedankt voor je geduld, de waardering, de gezelligheid, alle klets (welke kant het dan ook maar op gaat). Eigenlijk kan ik niet anders zeggen dan: gracias para TODO!

Lieve Maaïke, mijn secundus. Ik leerde je kennen via Spaans, wat we inmiddels allebei wat 'minder' beoefenen. Je had ook farmacie gestudeerd, was in '96 begonnen en bleek een jaargenote te zijn van Mariette. Dat je uit de opbare apotheek weg wilde, vond ik vooral Heel Goed! Inmiddels zit je voor Organon zelfs in Parijs, en toch kun je nog steeds voor mij paranimfen! Ik vind het echt geweldig dat je mijn paranimf wilt zijn, dankjewel!

Lieve Jet, je wilde graag een pagina-lang dankwoord. Pff... Ik denk dat ik te veel pagina's kan vullen aan dankwoord, dus misschien kan ik beter wat bondiger zijn. Ik ga onze Relatie beschrijven als één van de Slechte Woensdagavond Films (maar dan versneld) die we soms kijken, goed? We leerden elkaar kennen toen jij je bijvak deed bij Sloot, en hoewel we eerst om elkaar heen draaiden, klikte het stiekem eigenlijk wel goed (ik zei al dat het een Slechte Woensdagavond Film ging worden). Dus gingen we samen eten, samen drinken (beter!), samen hangen., samen picknicken, samen beamen, samen haardvuur... Welk een goed huwelijk (is de divorce echt nog steeds eminent?)! Je ging bij FaBio werken en dat was qua koffie, luns en thee een verhoging van de feestvreugde! Ik hoop dat je in je onderzoek zowel een agonist als een antagonist zult vinden (wat jij wilt), maar vooral dat we samen een of andere samenwerking kunnen opzetten (niet op de TIP natuurlijk)! Maar eigenlijk wil ik gewoon heel erg dankjewel zeggen voor de vriendschap, het vertrouwen en de gezelligheid. En uiteraard dat je mijn paranimf bent natuurlijk. Tenks luv!

Lieve Mem, hier sluit ik mijn dankwoord af. Er kwamen vaak enthousiaste verhalen over de nieuwe hobby vanuit Groningen, hoewel ik betwijfel of Mem (en ook Heit) mijn werk altijd helemaal begrepen. Lieve Mem, bedankt 'dat Mem er altyd steat', bedankt voor het vertrouwen en bovenal voor het goede contact!

